

Les 1: Waar spreekt men Nederlands?

1. De uitspraak – výslovnost

Vocalen: samohlásky

- a- krátké: dak, kat, man, plan, wachten
dlouhé: taal, gaan, talen, tafel, haar, praat, praten
- e- krátké: hek, ver, met, mens, mes, zes
dlouhé: heet, feest, lees, lezen, heten, één, eet, twee, zeven
redukované (sjwa): maken, gemaakt, zomer, lente, tafel
- i- krátké: ik, kind, midden, vind, zitten
dlouhé: mier, bier, hier, vier, tien, iets, papier
- o- krátké: sok, kort, bos, bollen, pot
dlouhé: boos, hoor, horen, ook, poot, rook
- u- krátké: bus, zus, muts, gelukkig, dus
dlouhé: muur, uur, uren, buur, burens, duur
- y- [j]: yoga, yoghurt, yen
[i]: ypsilon, gymnasium
- eu- keuze, leuk, geur, Breughel
- oe- toen, moeten, voet, hoed, schoen, boer, boek, zoek

Tweeklanken: dvojhlásky

- ei/ij- ei, zei, Leiden, meisje, eisen, ijs, rijk, kijken, IJsland, IJsselmeer
suffix: - lijk: moeilijk, vrolijk, eerlijk, heerlijk
- au- au, gauw, blauw, auto, auteur

ou- kous, gebouw, mevrouw, koud, oud, Gouda
ui- uit, tuin, huis, muis, buiten, gebruiken, uil, huil, kuil, ruilen, luister

aai- saai, aaien, draaien, kraai, haai, lawaai
ooi- mooi, dooi, prooi, kooi, zootje
oei- boei, bloei, bloeien, moeilijk
eeuw- eeuw, leeuw, meeuw, schreeuw, zeeuw
ieuw- nieuw, nieuwe, nieuweling

Medeklinkers: souhlásky

c- [s] citroen, cimbaal, cilinder
[k] cactus, complicatie
g- [x] gas, groot, zeggen, van Gogh, Gouda, grappig, gorgelen, geven, België
[ž] genie, etalage
t- [t] tien, trommel, tellen, staan
[s] politie, portie
v- [f] veel, Venlo, vader, vragen, geloven, Volendam
w [v/w]: water, weer, wol, winter, eeuw, uw, ruw

sj [š] Tsjechisch, meisje, huisje, poosje
tj [tʃ] een beetje, potje, pootje, hondje
nj [ň] oranje, kanjer
sch [sx] school, schip, schrijven, schilderij, Scheveningen
- isch [i:s] Tsjechisch, kritisch, sporadisch

ng [ŋ] bang, hang, ding, lieveling, koning, koningin, ring
nk [ŋk] bank, pink, drank

Oefening: Ken jij deze steden en landen?

Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag of 's-Gravenhage, Haarlem, Naarden, Hilversum, Arnhem, Groningen, Friesland, IJmuiden, Vlissingen, Eindhoven, Brabant, Limburg, België, Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven, Zuid-Holland, Sluis, Luik, Turnhout, Venlo, Tsjechië of Tsjechische Republiek, Slowakije, Oostenrijk, Duitsland, Hongarije, Zwitserland, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Europa, V.S. of Amerika, Brussel, Maastricht, Zeeland, Zeebrugge, Texel, IJsselmeer, Almelo, Hengelo, Almere, Apeldoorn, Amersfoort, Roosendaal, Nieuwegein, Gouda, Veenendaal, Ede, De Glind